

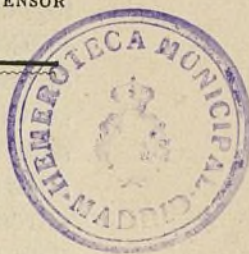

Segona época de

L'ART DEL PAGÉS

Periódich agrícola independent.

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

GLOSOPEDA Ó FEBRE AFTOSA. (1)

En 1875 lo Ministeri de Foment publicá la següent

CIRCULAR.

«Las questões essencialment polítiques que embargan en aquestos moments la atenció de V. S. no deuen impedir que procuri evitar ab exquisit cuydado la extensió y agravació d'un mal que sofreix avuy la ganadería espanyola. Las especies llanar, vacuna y porcina venen patint temps há varias malalties contagiosas, además de las conegudas antigament: habentse refermat desde l'últim any la coneguda ab lo nom de *glosopeda*, *pedera* y *mal d'unglats*.

En tant que la malaltia estigué circumscribita á determinadas regions, ningú se cuydá de pendre las precaucions degudas per' evitar sa propagació, sens dubte creyent uns que bastaría la acció del temps pera que 'l mal desaparegués, y potser interessats altres en amagarlo pera no dificultar la venda de sos bestiaris.

D' aquet censurable descuyt en uns y de punible cobdicia de altres ha resultat lo que podía temer's; las malalties, en un principi de fácil remey, s' han desarrollat de tal modo, que apenas hi ha ja centre pecuari que no haja sigut invadit per alguna d' ellas. Si no s' hi posa prompte remey, bé se pot assegurar

(1) MAL DE POTAS Y MAL DE BOCA, son los dos noms ab que vulgarment es coneguda la malaltia, científicament anomenada GLOSOPEDA Ó FEBRE AFTOSA.

Nota de la Direcció.

ANUNCIANTS.

Maquinaria agrícola.

Albert Ahles.
Valls germans.
Enrich Soler.
M. Salvatella.
Moratones y C.ª
Máquinas per' empeltar

Guanos y adobs, sulfres y sulfats.

J. Alesan.
Permanent nitrate committee.
Amadeo Cros.
Sofre gris de Biabaux.

Ceps americans.

Estació Ampelográfica Catalana.
Martial Ombrás.
Mir, Romeu y C.ª
Ceps americans per vendre.

Arbres.

Joseph Tobella.
Joan Camprubí.

Varlos.

Liniment Boyer-Michel
La Catalana de Segurs.
Talpicida-Almera.
Turtós de coco y de llinosa.
Banch Vitalici de Catalunya.
Fábrica de vidrieria de Joan Vilella y C.ª
Apicultura movilista ó moderna.
Protector de suro pera empeltar las vinyas, per J. Rabasa.
Mástic vegetal inaltable.
Successor de A. Bosch.

Llibres.

Construcciones éindustrias rurales.
Biblioteca Agrícola Catalana de L' Art del Pagés.
Reglas prácticas pera obtenir bons olis.

COLABORADORS.

Dr. D. Casimiro Brugués, professor químic.
D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer.
» Frederich Benessat, químic.
» Geroni Bolivar, enginyer.
» Mariano Capdevila y Pujol, enginyer.
» Joseph Camp y Pradell, propietari rural.
» Pau Estruch, viticultor.
» Manuel Gispert, enginyer.
» G. J. de Guillen-García, enginyer.
» Joseph Mas, agricultor.
» J. Maspons y Camarasa, escriptor.

D. Rafel Mir, viticultor.
» Joan Miravent y Colomer, viticultor.
» Emili Pascual y Amigó, agricultor.
» Joseph Porta, professor veterinari.
» J. Pradell, agricultor-propietari.
» Leopoldo Rius, viticultor.
» Ramon Roigé, farmacéutich.
» Emili Tarré, naturalista.
» Manuel Terré y Cirera, metje.
» Antoni Torrents y Monner, périt químic.
» Anton Ubach y Soler, ampelógrafo.

DIRECCIÓ: D. Francisco X. Tobella de Argila, périt agrónomo.
Primpcesa, 11, 3.ª — BARCELONA.

La suscripció se paga per anyadas de 5 pessetas y á la bestreta, al carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria.

Ayuntamiento de Madrid

SUMARI:

Glosopeda ó febre aftosa. — Los servidores de la casa de camp, (acabament) (figura 434), per Emili Tarré. — Cogombres, melons y altres plantas que s'arrastran per terra, per O. — Desde 'l Baix Llobregat, per Joseph Pañella. — Desde Vallgorguina per J. Pradell.

VARIETATS. — Diumenge de Rams (recorts de nin), per Emili Pascual, NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS. — Conferencias agrícolas. — Ferro y acer. — Mercats de Granollers, Puigcerdá, Sant Celoni y Vendrell. — Materias primeras per adobs. — La Cerdana. — La Casa Alesan. — Verdadero Sarriánés.
Mercats de Catalunya

VINYAS AMERICANAS.

GRANS CULTIUS
Y
VIVERS CATALANS
DE

D. Martial Ombrás
Avinguda Ferrocarril
FIGUERAS (Gerona)

Recomano als senyors Propietaris en bé desos interessos que, ans de comprar ceps americans, se serveixin consultar mos preus corrents y visitar mas plantacions ab 40.000 peus de 4 á 10 anys, produhint alguns milions d'estacas *Rupestis Lot, Guiraud, Martin, Gloire de Montpellier, etc.; Berlandieri é híbrid Millardet*; podentes-culliren plantacions de 500.000 barbats y 40.000 empeltats. No vench altres productos que'ls meus, y las varietats que se demanin las serveixo sense barreja, auténticas y garantizadas en factura.

Desconfiar d'eixos comerciants que no tenen plantacions sino en sa imaginació y preus corrents.

A petició dels senyors compradors se regala y envia de franch la obra «Nociones prácticas de viticultura; La Viña Americana, su plantación, ingerto, cultivo, enfermedad, & per D. Marsal Ombrás, propietari.

Aving.^a ferrocarril
FIGUERAS (Gerona).

REGLAS PRÁCTICAS
PERA OBTENIR
BONS OLIS
PER
G. J. de Guillen-García
enginyer.

Preu: 1 pesseta.
Primpeca, 12, entressol.
BARCELONA.

que dins de poch ni hi haurá comarca ni remat que no sufreixi l'assot; y tan terrible es ja, que hi ha camps en Castilla hont los animals morts é insepultes, que per son gran número no han pogut ser devorats per los llops, omplan la atmósfera de miasmas pestilencials.

Per fortuna, la curació d'algunas malalties, no es impossible; prevenirlas es molt senzill, y evitar que s'escampi'l contagi de totas ellas es sumament fácil.

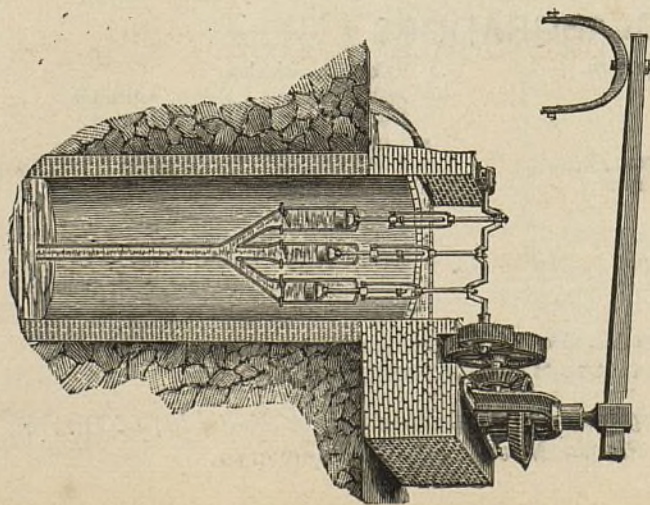
Competeix als Professors de Veterinaria lo primer; es propi de las Juntas de Sanitat lo segon, y lo tercer se conseguirá observantse lo disposat sobre 'l particular per nostra legislació sanitaria. Obrin tots ab activitat y zel, y no hi haurá que apelar á las disposicions costosíssimas y de gran rigor empleadas en altres nacions durant los últims anys per' evitar que se generalisin més y més los estragos de las malalties contagiosas. En Fransa, per exemple, disposá el Govern l'any passat fossin aïlladas per llarch temps las estables invadidas de la malaltia allavors regnant, y en Inglaterra anteriorment s'havía ordenat que fossin sacrificats sense consideració y retirats del comers tots los caps de bestiar atacats.

Per' arribar al fi desitjat sense necessitat de recorre á aquet extrem, importa que V. S. recordi á sos administrats l'esperit de nostra antiga legislació sobre sanitat pecuaria, confirmada per la nova y Novíssima Recopilació y varias disposicions modernes relatives al senyalament de terra als bestiar malalts.

També convindrà que inculqui als ganaders la conveniencia, sobre tot per' ells, de que vacunin los bestiar de llana, qual operació es tan breu, fácil y efíca com desgraciadament poch observada.

En atenció, donchs, á lo exposat y ab arreglo á lo que la ciencia, la experiencia y la legislació aconsellan y prescriu, es voluntat de S. M. el Rey (Q. D. G.) se servezca V. S. disposar:

1.er Que se reunescan las Juntas de Sanitat en los pobles en que n'hi haja, y ahont no n'hi hajan que immediatament se constituhescan pera deliberar y resoldre lo més convenient, á fi d'evitar la invasió de las malalties contagiosas regnants, ó de curarlas si la localitat estigués ja invadida.

BOMBAS SIMPLIFICADAS.

Vegis lo número 160 de *La Pa-gesia*, ahont s'hi trobarán esplicacions detalladas d'aquest sistema de bombas que á una fondaria de 4 metros á 30, treuhén de 500 á 90 litres d'aygua per minut y colocadas ab tots sos accessoris no més valen de 625 ptas. á 975 respectivament; passant d'un 10 per 100 més que qualsevol artefacte dels coneguts fins avuy per elevar aygua.—Dirigirse als constructors, **Srs. Moratones y Companyia**, Llinás del Vallés, ó al Director de L' ART DEL PAGÉS.

Ayuntamiento de Madrid

2.^{on} Recomenarà vivament la vacunació del bestiar, donant si li sembla, regles pera verificar la operació, y manará que s'gan cremats ó soterrats los bestiaris morts.

3.er Tan aviat com un remat siga atacat, los pastors separarán los bestiaris malalts y donarán avis á la Autoritat local.

4.^{rt} Los Alcaldes consultats los ganaders en Junta, senyalarán terra y abeurador apart als bestiaris contagiats.

5.^{nt} Per últim: las empresas dels ferro-carrils, cuydarán que 'ls vagons en que se transportan sigan rentats y desinfectats ab cloro després de cada viatge, quina operació se verificará devant y baix la responsabilitat del vigilant ó Comissari del Govern.

Aquestas disposicions son d' utilitat pública, no habenthi ningú que no hi estiga directa ó indirectament interessat en que s'aturin l' increment y propagació d' aquestas malalties que delman los remats, enflaqueixen los bestiaris, y quand son mortals, fan malsana la carn destinada al consúm.

Es de creure que 'ls ganaders y pastors, las Autoritats locals y las empresas de ferro-carrils, cada qual en la part que li correspon, s'apressurarán á cumplir ab las ordres de V. S.; però per si algún mal aconsellat tracta d' eludir las, convé que fixi las penas en que incorrin per aixó, y que s'apliquin sens excusa pera que hi haja 'l degut esgarment.

Lo zel de V. S. per la protecció y foment dels interessos d' eixa provincia, quin mando civil suprem li está confiat, fa esperar que immediatament prestará sa atenció al bon servey d' aquet ram de Sanitat, sense lo qual aviat tindria que lamentar el pays majors desastres.

Y de Ordre de S. M. ho poso en coneixement de V. S. pera 'ls fins que s'expressan y efectes oportúns. Deu guard á V. S. molts anys. Madrid 14 de Juliol de 1875. — *Orovio*. — Sr. Gobernador Civil de la provincia de.»

Ignorém si després d' aquesta fetxa s' ha publicat res més; encara que suposém que no.

De tots modos, ve á tom reproduhir en aquestos moments una disposició sobre la malaltia que s' ha presentat ara novament.

En general, pot dirse que la antisepsia y la higiene son los medis pera deturar sos estragos.

Hi ha pera vendre á molt bon preu una partida de 1.500 EMPELTS DE SUMOLL Y XAREL-LO sobre riparia *Gloria y rupestres Martin*, molt ben soldats, donchs son de dos anys y tenen 40 centímetres de llargada.
Informarán en la Administració de *L' Art del Pagés*, Primpeesa, 11 y 12, Barcelona.

AMADEO CROS.

Primpeesa, 21, Barcelona.

FÁBRICA EN BADALONA DE PRODUCTOS QUÍMICHS
PERA LA INDUSTRIA Y AGRICULTURA.

Ácids. — Nitrats. — Pirolignits. — Acetats. — Minis. — Alcohol methylich. —
Preparats d' estany. — Sulfat ferro y altres. — Superfosfat, etc.

MATERIAS PRIMERAS PER ADOBS.

Carbonat potassa. — Cloruro potassa. — Sulfat potassa. — Nitrat potassa. — Nitrat sosa. — Sulfat sosa. — Sulfat ferro. — Sulfat magnesia. — Sulfat amoniach. — Fosfat calcs d' os. — Fosfat calcs mineral. — Fosfats precipitats. — Superfosfat calcs. — Kainit. — Sofres. — Sulfat coure.

VENTALLS
ESPANTAMOSCAS
RODOLINS
Fanals de paper y
Bombas.

Se fan més be y
més barato qu' en
cap altra casa.

Carrer del Bon de la
Plassa Nova, 13,
BARCELONA.

Gran assortit de
papers de seda.

LOS SERVIDORES DE LA CASA DE CAMP. ⁽¹⁾

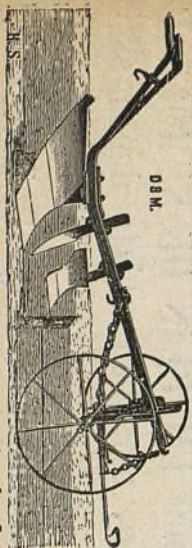
(Acabament.)

La Óliba.— Los naturalistas divideixen l'ordre dels aucells de rampinya en tres tribus: la de las *Águilas*, la de los *Voltors* y la de los *Mussols*. La 1.ª, comprén los aucells qual missió es la destrucció d'altres aucells, la de mamífers y altres animals pera evitar son excessiu desentrotllo. La 2.ª, la forman los aucells encarregats de la eliminació d'animals morts en benefici de la salubritat pública. La 3.ª, la componen los aucells encarregats de la eliminació de mamífers é insectes que á la nit devoran los vegetals y sos fruyts. Los aucells d'aquesta darrera divisió son molt importants per los beneficis que á la Agricultura fan.

Los més importants, son los *Mussols* propiament dits y la *Óliba*. Vegérem al tractar dels cereals al *Gamarús* que no es més que una de las especies dels *Mussols*, la més coneguda y abundant, per trovarse tot l'any entre nosaltres. Indicarem allavors que la *Óliba* era també un aucell útil als cereals, mes que debía ser presentada al parlar de la Casa de camp.

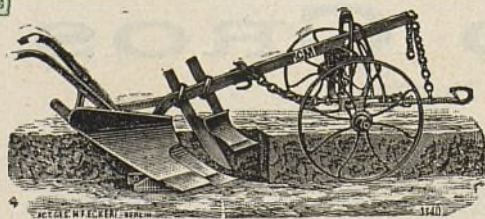
La *Óliba* es coneguda per totas las parts del mon. Malgrat sos indiscutibles beneficis en favor dels interessos del home, es un dels aucells més perseguits y aborrrers. La causa principal d'aquesta antipatía del home envers d'aquest útil aucell, es la preocupació de que ell es lo missatjer de la mort, quand precisament al destruir los rosegadors y los insectes no fa més que salvar de la destrucció molts y molts elements de vida. Com que la *Óliba* viu molt aprop de la casa, devegadas sota sa teulada ó dintre la soca d'un vell arbre proper, y, es allavors que las ombres de la nit arriban quand l'animal comensa son jornal precredit de sos auquets ó veus, que no son ni més ni menos que son cant d'alegría, per haber arribat la hora de sos ápat; no es estrany que la fantasía popular hagi pogut veure arrelada dintre d'ella, la creencia de quelcom misteriós en la vida de la

(1) Vegis los números 593, 594 y 595.

Bombas pera trafegar vins, pera regar, per agotaments é incendis.—Prempsas y Filtres pera vins.—Aradas, Desgranadoras de blat de moro, Ventadoras, Cedassos, Talla-pallas, Triuradoras de grans, etc., etc.—Batadoras, Segadoras y Rasclots.—Aparells pera combatre lo mildew y la Pyrala.—Basculas y mànegas de totas classes.—Gran assortit d'articles pera cellers y botillerias.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.
Instrumentos aratoris de totas clases y sistemas.—Catálechs gratis (de franch.)

GRAN DEPÓSIT
DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE
Albert Ahles

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

INSTRUMENTS ARATORIS DE TOTOS CLASSES Y SISTEMAS.
Catálechs gratis (de franch.)

Ayuntamiento de Madrid

GRAN DEPÓSIT

MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA

DE ALBERT AHLES

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

Óliba. Mes avuy no hi ha motiu pera seguir conservant aquesta creencia y després de las experiencias sobre lo treball del aucell, ha de ser aquest considerat com un dels més importants servidors de la agricultura y digne per consegüent del més gran respecte y estima.

La *Óliba* té 36 centímetres de longitud. Es de color blanch y gris, qual to es més ó menos variat. Segons Brehm, aquestos colors y finura de plomatje s' acentúa més en las *Ólibas* del Sud de la Enropa. La *Óliba* es pot ser l' aucell de rampinya nocturn

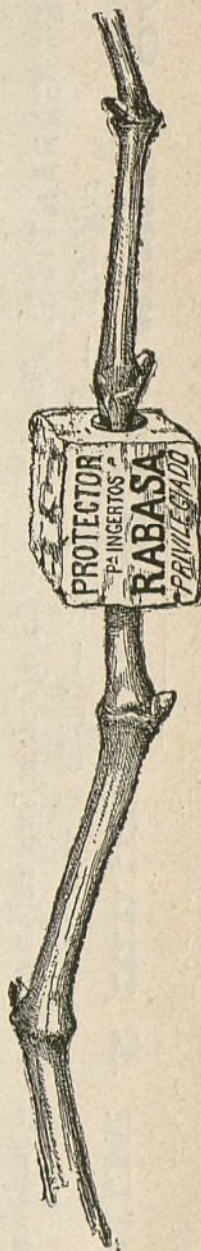

Figura 131. — Óliba.

que té més llargas y punxagudas las alas y aixó explica son vol ràpit y sostingut, que tant li facilita la cassa dels insectes voladors.

Quand la nit vé, l' aucell, que durant lo día ha estat amagat en son domicili habitual, dintre 'l qual la llum del día no hi penetra, va en busca de son aliment. Los insectes voladors, los escarbats, orugas; los ratolins y las ratas. Aquestos darrers, que son pot ser los més terribles enemichs dels conreus, son los preferits per l' aucell; quand no 'ls troba es que arreplega lo demés.

PROTECTOR DE SURO

PERA EMPELTAR
LAS VINYAS.

VENTATJAS DEL PROTECTOR DE SURO PERA L' EMPELT DELS CEPES

Lo suro que, com es sapigut, es un gran allunyador del fret, aixís com un bon conservador del calor, es per l' operació del empelt d' excelents é incomparables propietats.

Ademés de la ventatja d' abrigar millor l' unió, preservantla de l' inclemencia del temps, la subjecta, expeleix l' humitat y fa soldar de la manera més perfecta que 's puga desitjar.

Ab lo **Protector** de suro 's poden empeltar los cepes de tots gruixos fins los més prims; en lo mateix temps se n' empeltan molts més que per lo sistema antich, é impideix que li surtin al empelt las arrels superiors, tant perjudicials á aquestas plantas y que tant treball dona lo tallarlas.

Per aquest sistema 's suprimeixen las lligadas ab rafia y, per consegüent, lo molest y entretinut treball de lligarlo; la planta no produheix goma, adquireix més vigor y ufana, y al engroixir-se, ell mateix romp lo **Protector**, fentlo saltar.

Ab lo **Protector** de suro, 'l mateix any comensa á produhir alguns rahims, habent arribat á obtenir, si bé en contats cepes, fins cinch rahims grossos.

Lo modo d' empearlo es molt senzill: se talla en redó 'l cep á ran de terra, fentli un tall de dos á tres centímetres en direcció del eix; se posa 'l **Protector** per lo forat més xich, y quand la planta ha rebassat lo diámetro més gros, s' hi uneix l' empelt fet tascó, fent pujar lo **Protector** fins á dos ó tres milímetres del nivell del porta-empelts, calantlo després ab terra.

Convé no confondre aquest sistema ab altres qu' han donat dolents resultats.

Al propietari ó agricultor que desconfihi, sols se li demana qu' ho probi com ensaig, per quant son preu sols es de **4 rals lo cent.**

Ayuntamiento de Madrid

PROTECTOR DE SURO PERA EMPELTAR las vinyas.

AB PATENT D' INVENCIÓ.

*El mellor sistema,
més eficaç
y económic.*

J. RABASA

Palma Sant Just, 12.
BARCELONA.

En molts punts d'Alemanya, convensuts los agricultors de lo que dihém han donat estada en las mateixas casas de camp als esmentats aucells. Al efecte, han obert entrada á sota de la teulada y en la fatxada de sas esmentadas casas, que donan pas á una especie de corredor d'una grandaria apropiada al animal, formant ángul recte y terminant en una cavitat un xich més espayosa.

Bailly diu que la veu de la *Óliba* se compon tan aviat de sons forts com los produhits per una persona borratxa que dorm ab la boca oberta y que poden traduhirse per xei, xei, xei, y que lo aucell repeteix durant una hora dalt de la teulada de la casa hont viu, en las hortas, arbrats, jardins y torrenteras; ó bé també de crits forts, precipitats, dins del bosch ó sobre 'ls camps. Aquestos crits poden traduhirse per los mots greí, greí, greí.

La *Óliba* es un actiu volador que s'apropa al home, passantli molt arrant de son cap sens cap temor. A las nits de lluna vola totas las horas de la mateixa y baixa á terra, de tant en tant, pera reposar ó apoderarse del rosegador ó insecte. En las nits de fosca sols pot cassar durant lo cap-vespre y la matinada.

Se diu que la *Óliba* fa estragos en los colomars, mes aixó es molt difícil créureho al veure la indiferencia ab la que los coloms veuhén se 'ls hi acosta l' aucell.

Naumann assegura que un parell d' *Ólibas* se vingueren á establir dintre un colomar.

Al arribar la nit sortían las *Ólibas* per fer sa cassa. De días se podia veure las aus de rampinya dormint mentres los coloms anaban y venían. Aquest fet proba de sobras que la *Óliba* no fa cap dany als coloms.

La *Óliba* porta á son domicili totas las presas que li es dable trobar. Aquesta provisió li es útil pera las nits de fosca ó de mal temps en las que l' aucell no pot cassar. Naumann parla d' una *Óliba* captiva á la que se li daba 15 ratas cada nit.

Diu Lenz: En tots indrets deuría procurarse atraure's á las *Ólibas*. En la meva casa, y en sas quatre fatxadas he practicat una obertura que dona pas als esmentats aucells, los que troban en l' interior de la casa lloch apropiat á modo d' uns caixons, en los que hi viuhén.

SOFRES GARANTITS. *Flor de sofre.* — Barreja de sofre y sulfat de coure. — *Mata-oidium sulfatissat.* — *Estactia chypria.* — *Sulfat de coure garantit.*

Polvo catalá contra l' Oidium y Mildiu.

Magatzém de drogas J. ALESAN, carrer de Freixuras, 23.—BARCELONA.

GUANOS Y ADOBS PERA LAS TERRAS

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras.

GUANO AMONIACH FIXO.

(ADOB COMPLERT APLICABLE A TOTS LOS CULTIUS).

ADOB ESPECIAL PERA LLÍ, CANEM, RAMI, y demás plantas textils.

ADOB PERA BLATDEMORO Y CANYA DE SUCRE.

ENSOFRAT ECONÓMICH DE LA VINYA

ab los polvos MATA-OIDIUM. — Resultats práctichs y segurs.

Depòsit: carrer Freixuras, 23, magatzém de drogas J. ALESAN. — Barcelona.
Ayuntamiento de Madrid

GUANOS Y ADOBS

PERA LAS TERRAS.

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras

Magatzém de drogas J. ALESAN.

Freixuras, 23, Barcelona.

Los terrassans de Holstein (Prusia), diu lo Doctor W. Claudius, se guardan molt bé d'inquietar á las *Ólibas* que viuhén sota las teuladas de sas casas, conseguint aixís veure's lliures de los atachs dels rosegadors.

Lo B. D'Hamonville diu: Que en sas casas de camp hi ha preparat habitacions pera las *Ólibas* que en ellas hi viuhén desde molts anys, conseguint que los conreus propers se vegin á salvo de los atachs dels rosegadors, encara que hi hagi en la encontrada fortas invasions dels mateixos. Lo dit naturalista, afegeix que la *Óliba* es per ell un dels aucells més útils á la agricultura y digne del més gran respecte.

Lo Gat. — Lo *Gat* es una de las especies del ordre anomenat pe'ls naturalistas *feras* ó *carnívors*. Lo *Gat* ha sigut desde 'ls temps més llunyans servidor de las casas contra 'ls rosegadors.

Es d'opinar que l'home, al través dels sigles ha pogut modificar algun tant las qualitats del *Gat*. Mes, s'ha de tenir en compte de part del animal un instint d'associació á la Casa, una especie de vassallatge al home, no precisament per esperit d'estimació sino de conveniencia. L'instint ha dit á la petita fera que en la casa del home hi trobaria una vida passable.

Lo servey més important que 'l *Gat* fa, es com tothom sab la destrucció del rosegador de petita y mitjana grandaria. La rata y lo ratolí son temibles pera 'ls graners.

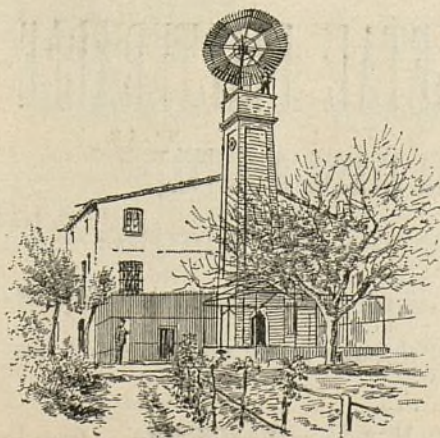
Pera evitar l'accés dels esmentats animals al lloch hont lo gra se tingui, es menester dotarlos d'un bon paviment, parets, sostres, etc. Si aixó no pot ser, ó bé que malgrat tenir los graners ben acondicionats, las ratas hi entrin, es necessari no pensar en res més que criarhi una parella de *Gats*, sens deixarlos sortir, portántloshi cada día un menjar apropiat á sas necessitats.

Lo *Gat* s'habitúa á estar tancat quand lo menjar no li falta, y pot viure en familia. No 'l feu estar sol. Aixó 'l podria posar rabiós. Es fácil, diu Garola (1) criar en lo graner una parella de *Gats*, si se té lo cuydado que lo menjar no 'ls hi falti.

(1) Garola: *Los Cereals*, pág. 777.

Hi ha pera vendre una gran partida de RESIDUOS D' UNA INDUSTRIA, molt útils com adobs pera la vinya y garrofers y de resultats probats, que se donará á bon preu.

Informarán en la Administració de L' ART DEL PAGÉS, Primpcesa, 11 y 12, Barcelona.

MOLINS DE VENT per regar, per se-
rrar y per moldre.

TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI que ab un pe-
tit animal do-
nan un doll d'aygua per poguer regar á tesa.

RODAS PER REGAR, per molins y
per fàbricas.

TURBINAS PER MOLÍ y electri-
citat.

ARIETS y tota mena de màquines per ay-
gua.

ENRICH SOLER.

Ausias March, 149, BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

CEPS AMERICANS
PER VENDRE.

LOTS y GUIRAUD.

Primpcesa, 12, entr.º

Además del graner, son los baixos de la Casa que deuen tenir la vigilància del *Gat*. Si no hi es, las ratas invadirán lo celler, l'estable, lo galliner, y farán gran dany en ells. Mes es necessari pensar que 'l *Gat*, si es útil al defora de la casa, es perjudicial als conreus propers á la mateixa, allí hont anirà si á la nit se queda fora, pera cassar aucellets. Es donchs perjudicial als esmentats conreus d' una manera indirecta, però certa, al destruir vostres amichs. Y no se digui, com per algú se dirá, que 'l *Gat*, si 's queda al defora, cassará lo ratolí ó la rata. Res d' aixó. Pe'l rosegador no 's mouria de dins, per trobarne sempre allí. Per altra cosa va al camp. Hi va pera menjar l' auell que li es com una lleminadura. Sí, lo *Gat* es més amich del auell que de la rata, y la cassa del *Rossinyol*, del *Xerroviu* y del *Pardal* li es familiar. Sembla que son instint de traydoria, se satisfá al sorprendre en lo niu ó en la branqueta, l' auell adormit. ¿No habéu may reparat l' antipatía del *Gos* de la horta contra 'l *Gat* de la mateixa?

Ne coneixém algunas en que en prou feynas poden tenir *Gat*, perque 'l *Gos* lo mata ó l' esporugueix, al poch de haberne entrat un de nou en la horta pera la cassa dels ratolins. Aquesta antipatía ó rabia del noble company del home contra 'l *Gat*, no es més que l' indignació causada en ell per la cassa á traició feta pe'l nocturn cassador en las brancas dels fruyters, mentres ell (lo *Gos*), atent á sa missió vigila la horta, los interessos y persona de son amo.

Tinguéu *Gat*, millor una parella, mes tinguéulos tancats á la nit. D' altre modo tot lo cuydado de protecció als aucells resultaría infructuós

EMILI TARRE.

COGOMBRES, MELONS Y ALTRES PLANTAS que s' arrastran per terra.

Pera preparar la terra en deguda forma, diu un agricultor americá, se llaura molt fondo; després s' adoba en abundancia y 's barreja ab l' adob. Totas aqueixas plantas creixen prompte, y per consegüent, necessitan molt aliment, puix que sas arrels

GRAN ESTABLIMENT D' HORTICULTURA

de JOAN CAMPRUBÍ, en Sant Joan Despi.

Gran colecció d' arbres de tola mena de las millors classes trovarán los que 'ns honrin ab sas demandas. — Los criaderos están situats á poca distancia de Barcelona, aprop del baixador de Sant Joan Despi, sobre la via férrea de Tarragona y tocant á la carretera de Sant Boy del Llobregat.

Pera las demandas, dirigirse á JOAN CAMPRUBÍ, horticultor.

Sant Joan Despi.—Barcelona (Espanya).—Sant Joan Despi.

* Pera cerciorarse de la veritat de nostre anunci, nos será molt agradable una visita de nostres clients al establiment de producció.

JOAN CAMPRUBÍ
HORTICULTOR.
Sant Joan Despi.
Barcelona (Espanya).

MÁSTIC VEGETAL INALTERABLE

PERA TOTA CLASSE D' EMPELTS

y heridas de las plantas

Indispensable als arboricultors, hortelans, jardineros, viticultors y agricultors en general.

Se pot usar sempre y no danya may. Una sola capa basta pera cubrir l' empelt y curar las heridas dels arbres.

BARCELONA. — Carrer de la Primpcesa, 11 y 12. — BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

s' estiran d' una manera extraordinaria. Quand se vol sembrar se senyala lo terreno á fileras llargas y á una distancia l' una de l' altre de vuyt á dotze pams,

Aqueixas fileras se fan ab l' arada y s' hl passa dos vegadas; en los solchs s' hi posa l' adob fins deixar-lo plé en quant á las dos terceras parts de fondaria; luego s' acaba d' omplir de terra y s' aplaná bé, passanthi després lo rascle.

Passat un quant temps se tornan á obrir los solchs y s' hi posan las llevors ben espessas, porque 's deu tenir en compte las que no serveixen y las que 's menjan los cuchs y altres bestias.

Quand neixen las plantas s' arrencan las raquíticas, y al cap d' una ó dos setmanas se tornan á aclarir, trayent també las més dolentas al objecte de conservar únicament las millors ó més gemadas.

Entremitx de cada rengle de llevors s' hi pot sembrar altres plantas, procurant que siguin de la classe que 's recullen primerencas per no perjudicar la vegetació de las primeras.

Los melons no necessitan tot l' espay durant la primera setmana, però sí després. Se guiarán las brancas principals per posarlas escayres ab los solchs.

Ab facilitat se pot combatre ab los que tant renom han adquirit, com son los de Puzol, que fins fa poch se tenía com un secret lo poguer obtenir classes esquisidas y de superior calitat, puix dependeix á més de la deguda preparació ja indicada, del modo d' escullir la llevor y es lo següent: s' esculleixen dos ó tres melons dels més aprop de la branca principal, que sigan de la primera florida, grossos, sans, ben formats y pesants, se parteixen pe'l mitx de dalt á baix y 's treuen las llevors del punt més céntrich del meló, abandonant las que 's troban més á la vora de la carn; es preferible que pequin de molt madurs que de verts.

Tenint present tot lo dit y posantho en práctica no hi ha dubte que s' obtindrán bonas cullitas y de superior calitat y per consegüent bons preus. — O.

VINYAS AMERICANAS Y EUROPEO-AMERICANAS

GRANS VIVERS DEL PANADÉS. Empelts, arrelats y estacas.

Sant Sadurní de Noya. — MIR, ROMEU Y C.^a — Sant Sadurní de Noya.

NO MAS FUEGO.- ¡70 años de buen éxito!

LINIMENTO BOYER-MICHEL.

Curación segura de los alcances, aistensiones, esguinces, esparavanes, sobre-huesos, alifafes, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sinoviales, contusiones, hidropesías, oftalmias y enfermedades de la garganta y del pecho. Asimismo se hace uso del Linimento Boyer-Michel en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inapreciable, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Péron. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

Ayuntamiento de Madrid

MIR, ROMEU
y Compañía.

S. Sadurní de Noya

Envian los catálogos y preus corrents de sos productes á qui 'ls demana.

SOFRE GRIS DE BIABAUX.

MINERAL FRANCÉS premiat en las Exposicions Universals é Internacionals d' Avignon, 1890; Lyon, 1894; Burdeos, 1895 y ab medalla d' or en la de Montpeller, 1896.

Destrucció radical de las matursas de la vinya, *Oidium*, *Mildiu*, *Black-Rot*, *Rot*, *Blanc*, *Anthracnosis*, etc.—Combat lo negre dels oliveres, tarongers, llimoners y demés arbres fruyters; las matursas criptogàmicas de las verduras, especialment de la tomatera, y la fúgida dels horts y jardins los pugons, orugas, formigas y demés insectes danysos. —Economia notable, tant per lo seu baix preu com per la menor quantitat que se'n necessita. —Deposits: BARCELONA: Suc-cessor de B. Boill, carrer de la Primpessa. —REUS: Joan Vilhella y C.^a; Joseph Gambús. —VALENCIA: Fills de Blas Cuesta; Abascal, Igual y C.^a; Fillol y Garreta. —TORROSA: Enrich Carpa.

Desde 'l Baix Llobregat.

La cullita de las escarxofas en aquestos baixos, aquest any ha estat complerta. Com no ha fet fret com altres anys, hi ha bona anyada, de modo que ha sortit d' aquesta mercaderia molt abundant y se vend en la plassa á uns preus tan baixos, que per ser al temps que som, sembla mentida. Ara, en aquet temps, es quand los pagesos se refiaban de fer algun quarto y no fan sisquera per pagar los gastos que costa aquet planter per fer venir lo fruyt un xich primerench, ni tampoch pagan los adobs que necessita perque sempre tingui bon color y se mantinga tendre. Lo anar tan baratas las escarxofas aquest any, tot es degut á aquestas grans remesas ab lo carril y per mar. Com que son forasteras y com que las de fora la provincia han vingut molt més primerencas que las d' aprop de Barcelona, aixís es que quand las d' aquí podían valguer algun quarto no han valgut perque sempre n' hi han hagut massa y pera acabarlas de fer anar més baratas, las que se cullen aquí, quand aquestas arriban á la plassa per vendrelas, se troban que los punts mellors de la plassa los guardan pera posar á la venda las escarxofas forasteras; y ab aixó los pagesos d' aquí están disgustadíssims ab los que dirigeixen la Plassa de Jerusalém, que haurían de mirarsho ab interés y protegir sempre 'l género que 's cull aquí y no lo que vé de fora com están fent.

Es una viva llástima que molts vegadas quedin grans coves d' escarxofas de las d' aquí per no poderse vendre y no obstant las forasteras se venen perque han tingut més bon puesto pera la venda que las d' aquí. Ja fa una pila de temps que las mercaderias que venen de fora de Barcelona 'ls empleats de la Plassa de Jerusalém las hi destinan los puestos mellors pera la venda que no las que se cullen aquí. Altres anys per la Quaresma las escarxofas que se venían en la Plassa de Jerusalém de Barcelona se feyan de 8 á 9 pessetas las 8 dotzenas, mentres que aquest any, la última setmana de Mars, no s' han fet més que de 3 á 4 pessetas el compte de 8 dotzenas, y á primers d' Abril s' han vengut de 2 $\frac{1}{2}$ á 3 pessetas compte. Aquesta gran diferencia de preus respecte altres anys, ho fa que altres anys, los comerciants compraban escarxofas pera embarcar per portarlas á fora y aquest any tot es al revés, de modo que envían escarxofas de fora en lloch de treure'n com feyan altres anys.

Las boyras que s' han presentat la penúltima setmana del mes de Mars en los baixos de la Marina de Hospitalet de Llobregat han fet molt de mal als sembrats particularment en los llegums que en alguns camps ja comensaban á deixar tabella y á més de fer caure la flor, empestan dita planta de malura (rovell) y també influeix en aumentar lo pugó, que aixó es lo pitjor de tot, de modo que si

BANCH VITALICI DE CATALUNYA.

COMPANYIA GENERAL DE SEGURS SOBRE LA VIDA
A PRIMAS FIXAS.

Capital de garantía 10.000.000 de pessetas.

Fins al 30 Juny de 1896 la Companyia ha contractat 18.222 pólizas assegurant capitals per 103.346.168'75 pessetas.

Fins al mateix día ha pagat per sinistres 4. 681.431'09 pessetas.

Direcció y oficinas generals:

BARCELONA. — Carrer Ample, núm. 64.

Ayuntamiento de Madrid

BIBLIOTECA AGRICOLA CATALANA
de L' ART DEL PAGÉS.

Consta de 6 volums á 1 pesseta cada un.—Primpessa, 12, entresol, Barcelona.

aquest temps tornés á repetir las boyras tan espessas com va fer la setmana de la Mare de Deu de Mars, casi se podria deixar per perduda l'anyada en alguns camps de fabas, en los baixos de la Marina.

En los camps d' aúfals també hi ha fet bastant de mal, no precisament las boyras, sino una especie d' escarbató morrut que cria la mateixa temperatura, que ha estat la falta de sol fort. Com la boyra lo tapaba y la humitat no se 'n movia en tot lo dia y aquestas bestioletas aturdeixen tant aquestas plantas, resulta que no fan mica de goig pera vendre.— JOSEPH PAÑELLA.

Hospitalet del Llobregat 4 Abril 1887.

Desde Vallgorguina.

Lo temps ens es molt ingrat, fa més de un mes que no ha plogut. Quand sembla que está á punt de ploure, lo vent de ponent, quefa molts dias ha que dura, escombra las boyras en un moment y torna á quedar seré; per qual motiu las terras de secá que no s' habían fangat molt primerench están sense conrar per causa de la sequetat y unas y altres si no plou dintre vuit dias, no s' hi podrá sembrarhi cap fasol montmeló, per no haber sigut plujabatudas. Si com dich no plou molt aviat, no 's podrá fangar y á no sent que ab una llaurada 's probi de sembrar blatdemoro, que jamay es tant bo per be que vagi, com si fos fangat, molts terras quedarán ermas fins á l' época de sembrarhi blat. També 'ns amohina no poder tenir bestiar á las cortis perque 'ls menjars versts, que si hagués plogut farían tres ó quatre pams d' alsada, are no 'n fan més que un y per tant si 's podían tenir quatre caps á l' estable, ara no 'n podem tenir més que un y encare l' haurém de vendre avans d' hora y ens quedarem curts d' adobs pera las terras.— J. PRADELL.

7 Abril 1897.

VARIETATS.

DIUMENGE DE RAMS.

RECORTS DE NIN.

L' avi, lo matí del dissapte ja feya esporgar per un mosso lo llaurer de l' hort (puix es costum de donarne tolas las casas que 'n tenen y qui no va á buscarlo á aquestas, lo cull á las molas de la montanya de Montserrat, qu' abunda bastant) y posat en feixos, allí á l' entrada, esperaba l' hora del repartiment entre la maynada del poble.

MÁQUINAS PERA EMPELTAR DE 4 Á 5 MIL CEPS DIARIS

PREU: 75 PESSETAS UNA

~~~~~ Carrer de la Primpcesa, 11, entressol, Barcelona. ~~~~~ Rafia á 6 rals kilo. ~~~~~

GRAN ESTABLIMENT D' APICULTURA MOVILISTA Ó MODERNA.

E. DE MERCADER-BELLOCH: Córcega, 271, GRACIA. (Barcelona.)

Premiat en varias Exposicions nacionals y extrangeras.

Aquesta antigua casa, acreditada per la bondat de sos productes, ha adquirít novas máquinas que li permeten perfeccionar la fabricació de colmenas (buches, ruscos ó arneras) y demés utensilis necessaris per lo seu maneig, y en particular la elaboració del panal artificial (bresca) que fabrica ab *cera pura d' abellas*. S' envian catálechs gratis á qui 'ls demani. La casa s' encarrega de la formació de pressupostos é instalació de colmenars.

El Colmenero Español.

Órgano oficial de la Societat Espanyola d' Apicultura, periódich dedicat exclusivament al cultiu de las abellas.

Director-Propietari: E. DE MERCADER-BELLOCH.

Fa cinch anys que se publica, y surt cada mes per quaderns de 16 páginas ab cuberta.

Preu de suscripció: 5 pessetas al any.

GUÍA DEL APICULTOR BRITÁNICO, per Mr. Th. Wm. Cowan, traduht al espanyol per E. DE MERCADER-BELLOCH. 2 pessetas en rústica y 2'50 encuadernat en mitja pasta. Se ven en la Administració del *Colmenero Español*, Córcega, 271, Gracia, en las principals llibrerías d' Espanya y en lo Consultori-Mostrari Agrícola, carrer de la Primpcesa, n.º 12, entressol.— BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

CONSTRUCCIONS É INDUSTRIAS RURALES

per D. JOSEPH BAYER

Quedant poch exemplars d' aquesta tan útil obra per tots los propietaris rurals, diferentes vegadas anunciada en aquesta Revista al preu de 10 pessetas exemplar, y desitjant son autor realisar en breu plaso los que li quedán, ha resolt fer una rebaxa del 20 per 100 per tots los subscriptors á L' Art del Pagés que passin á recullir dita obra en lo Consultori-Mostrari Agrícola, Primpcesa, 12, entressol, cossintoshi solament 8 pessetas los dos tomos.

Cap al tart veníen collas de nins y ninas per ell, y quand ja estaban reunits los més, llavors l'avi, que feya de repartidor, l'anaba distribuhint. Als més xichs la branca més petita, als grans més espigada, á las noyas més apomada, perque han de presumir més....

Ab ells, veníen no pocas mares també, delitosas de comensar á savorir los preludis de l'alegría dels seus fills. A tots los preguntaba lo padrí, de la casa qu'eran, á mida que 'ls hi anaba donant, com se deyan, y si habíen anat á cumplir á la parroquia, si habíen fet la primera comunió y altres cent detalls. Si algun n'hi había que li escapés de dir que no había anat á confessar y tenia l'edat, els hi donaba lo ram cap per avall entre la riota de tots sos companys que se 'l rifaban.

Ja llestos del repartiment, tots ab lo ram al coll, quins salts, quinas discussions y críticas sobre si lo meu, es més maco que 'l teu, y altres mil alegrías y burletas.

Per mas germanas y jo, si al matí no 'ns habíen enviat las palmas y palmó de Barcelona, ab la *diligencia*, se 'ns guardaban los tres rams més llistats de tots y la *Tiona*, l'avia ó bé la mare, ó totes tres al plegat, ens los guarníen ab flors, llassos y confitures entre mitx d'alegrías y exclamacions per nostra part.

L'endemá, boy mudats ab los vestils més flamants, anabam cap á ofici, acompanyats per un de gran, que vigilaba que 'ls bordagassos no 'ns prenguessin las confitures ó que no hi donessin algun mal tanto, per aprofitarse'n los qu'estaban en guardia aplegant pe'ls descuydats.

Acabada la funció de benedicció se feya la professó de las palmas y de tornada entrant uns á l'Esglesia y 'ls altres quedantse á la part de fora, tancada qu'era la porta, se feya la cerimonia de trucar, cantant los de dintre l'himne *Gloria, laus et honor...* responent los de fora ab sos versos.

Després se comensaba l'ofici, qu'era ab tota la solemnitat y pompa possible, arreglat als medis de la parroquia y acabat los *julis*. L'Esglesia, estaba materialment convertida en un bosch flayrós y lo consegüent bullici de canalla, cosa en aquest día inevitable ó poch menos....

Avuy, quand contemplém l'alegría dels nostres fills, 'ns representém més al viu la que nosaltres devíam tenir quand éram com ells y aixó 'ns fa anyorar, més que may, los anys de la infantesa, y 'ns ensenya y diu, lo molt qu'hem perdut en lo camí de la vida per ésser felissos.

EMILI PASCUAL AMIGÓ.

Torre-Blanca (Bruch) 1 Abril 1897.

Estació Ampelogràfica Catalana.

CEPS AMERICANS. -- HÍBRIDS LOS MÉS RESISTENTS Á LA FILOXERA. -- VARIETATS EUROPEAS EMPELTADAS SOBRE PEU RESISTENT.

ESCOLA PRÁCTICA D'EMPELTADORS la primera creada en Espanya.

Está publicat lo *Catàlech* número 10 corresponent á 1895-96 que's remeterá oportunament á qui 'l solliciti.

Per demandas, informes y noticias, dirigirse á D. ANTON UBACH SOLER, (propietari) TARRASSA.

ESTACIÓ
AMPELOGRÁFICA
CATALANA.

Dirigirse á Don

Anton Ubach Soler
PROPIETARI.
TARRASSA.

VALLS GERMANS ENGINEERS CONSTRUCTORS.

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIO, FUNDATS EN 1854.

Carrer de Campo Sagrado, 19, (ensanche Ronda de S. Pau). — BARCELONA.

Premiats ab 23 medallas d'or y plata, 3 Grans diplomas d'Honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions complertas, segons los últims adelantos, pera *Fábricas* y molins d'oli, pera petites y grans cullitas, prempsas hidràulicas, d'engranatxes, de molineta ó palancas, etc., etc. — *Fábricas* de fideos y pasta pera sopa, mogudas per caballeria y per motor. — *Fábricas* de xocolates, en petita y gran escala, mogudas á bras, per caballeria y per motor. — *Fábricas* de farinas y sos anexos de molineria. — *Prempsas* pera vins, bombas pera trafegar, etc., etc. — *Máquinas* de vapor, motor á gas, turbinas, torns, bógits, etc., etc. — Especialitat en prempsas hidràulicas y de totes classes, pera totes las aplicacions, ab models de sos sistemas privilegiats. — La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, América y extranger. Numerosas referencias.

DIRECCIÓ PER TELÉGRAMAS:

VALLS.-Campo Sagrado.-BARCELONA.

Teléfono núm. 595.

Ayuntamiento de Madrid

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

Conferencias agrícolas.

Duas se n' han donat, á Vilafranca, en lo «Centre Agrícola del Panadés».

La primera per, lo diputat provincial é inteligent viticultor don March Mir, fou molt interesant per versar sobre un assumpto de gran importancia agrícola y per estar encarregat del seu desarrollo persona tan competent.

La manera de contrarrestar els efectes de la *filoxera*; la hibridació y l'empeltació dels ceps, constituïren els punts principals desarrollats per dit conferenciant.

S' ocupá primerament dels varis medis que 's posaren en práctica pera combatre la *filoxera* en lo principi de la seva invasió, seguí tractant dels primers ceps americans que 's plantaren; explicá 'l per qué de la introducció d' altres considerats com á més resistents, tals com la *Riparia*, lo *Rupestris*, etc.; estudiá la hibridació y els hibrits europeo-americans y americano-americans, esposant las ideas dels mestres en aquesta cuestió, que son en genaral en contra dels primers y en favor dels segons; acabant per recomanar lo més essencial que 's coneix en la actualitat sobre la millor manera de empeltar.

De la segona n' estigué encarregat, D. Rafel Mir, ben conegut també per sos treballs sobre viticultura americanista.

Constituïren els punts principals d' aquesta, además de la explicació de las ventatjas del empelt d' ullet y d' altres: lo repás de tot lo succehit ab els ceps americans desde la seva introducció á Europa pera atenuar els mals de la *filoxera*; la exposició dels procediments per medi dels quals els més distingits viticultors han format la escala de resistencia que ha estat, encara que no d' un modo absolut, confirmada per la práctica y la afirmació de que la *Riparia*, á pesar de la seva clorosis, deu considerarse superior al *Rupestris* per ser més fructífera y de que 'l *Rupestris del Lot* es més resistant á la *filoxera* de lo que molts se creuhen.

A continuació, D. Rafel Mir, llegí las opinions d' un periódich agrícola francés y d' un corresponsal del mateix, relativas á la duració probable de las vinyas empeltadas, opinions que venen á concloure en que vivint en general menos las plantas empeltadas que sense empeltar, no hi ha rahó pera excloure els ceps d' aquesta regla; pero que de tots modos, no convé creure en la mort próxima de las vinyas porque n' hi hagi algunas que comensin á declinar, tota vegada que 's comptan número extraordinari las que tenen ja

● ● FÁBRICA DE VIDRIERÍA ● ●
ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS, ACIDS, AYGUAS MINERALS Y DEMÉS.
— DE JOAN VILELLA Y COMP. A

Fábrica á S. Martí de Provensals (Poble Nou).—Despaig: Carrer del Comerç, 43, entressol, 1.ª—Barcelona.
Aquesta fábrica s' ha montat pera provehir los envasos que necessitan las fábricas de productos químicos, com son bombonas y altres grans envasos pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envasos de vins en botellas-tipos jerezanas, bordelesas, burgonyesas, champagnes, sidras, etc.; pe'ls fabricants de licors, com son vermouths, cognacs, etc.; pe'ls fabricants de begudes, gaseosas y cervezas y per los propietaris de manantials pera las sevas ayguas medicinals.—La casa envia dibuixos y preus á las personas que ho sollicitin. ~~~~~ FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS. ~~~~~

LA CATALANA.

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 5, en la casa de sa propietat.

Tant per son capital y reservas, que es de 30 milions, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua índole, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848'06 pessetas

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 pessetas.

Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogat y propietari.

LA CATALANA se troba representada en todas las poblacions importantes d' Espanya.

FÁBRICA DE VIDRIERÍA

de Joan Vilella y C.ª

FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS.

Comers, 43, entressol, Barcelona.

EN LA CASA TOBELLA

coneguda per
CASA REIG

DE

Sant Pol de Mar,

se venen taron-
jers empeltats
sobre peu agre,
pomerans, pe-
reres, presse-
guers, pláta-
nos y polls pera
passeig á preus
módichs.

Sarments y
arrelats de las
millors classes
de ceps ameri-
cans.

DIRECCIÓ:

J. Tobella y Soler

S. Pol de Mar

ó

J. Tobella y Argila

Príncipe, 11, 3.ª, 1.ª

BARCELONA.

20 y 25 anys y están he com sempre, com se pot veure á Fransa en l' Herault que es ahont se troban els ceps més antichs per ser aquet pays lo primer que 's va dedicar á la replantació.

Ferro y acer.

Existeix un medi molt senzill pera distingir els objectes de ferro dels d' acer, evitant aixís els freqüents enganys que 's fan de part de comerciants poch escrupulosos.

Pera distingir si l' objecte es de ferro ó acer, basta tirar sobre ell una gota d' ácid sulfúrich diluït en aygua. Si l' objecte es d' acer, se formarà una taca negra que no desapareix; si l' objecte es, per el contrari, de ferro, la taca será verdosa y fácil d' esborrar per medi del aygua.

La major ó menor puresa del acer, se descubreix per el color més ó menos fosch de la taca negra.

Mercat de Granollers.

Preu de la quartera en pessetas.

Blat, 19'50. — Blatdemoro, 11'50. — Sigrans, 24. — Escayola, 8. — Fabas, 12. — Fabons, 13. — Monjetas, Dragona y Rénech blanch, 30. — Ganxet, Cara girada, y de la Avellana, 29. — Pareta-
na, 21. — Ordi, 8'50.

Preu del quintá en pessetas.

Patatas; Marquesas, 4'50. — Bolado vermell, 4. — Idem blanch, 3'75. — Pallaresa, 4'25. — Ull fondo, 4. — Id. de perdiu, 5'50. — Gabatxa, 3'50. — Nana Sant Joan, 5.

1 Abril 1897.

Mercat de Puigcerdá.

Blat, á 27 pessetas 145 litres ó carga. — Ségol, á 17. — Civada, á 17. — Patatas, á 8. — Forratjes, á 3'50 quintá. — Moltó, á 1'75 kilo. — Badella, á 1'50. — Bou, á 1. — Porchs grassos, á 1'50 carnicera. — Porch salat, á 1'50 kilo. — Llonganissa seca, á 3'50. — Gallinas, á 3 pessetas una. — Ous, á 70 céntims la dotzena.

4 Abril 1897.

Mercat de Sant Celoni.

Bestiar. — Badells per carn de 7 á 7'50 rals per carnicera. — Id. magres, de 90 á 200 ptas. un. — Porchs, de 13 á 40 ptas. un. — Xays, de 8 á 9 rals per carnicera.

Grans. — Fasols manresans, de 22 á 22'50 ptas. quartera. — Idem montmelons, de 22 á 23 id. — Blatdemoro, de 10 á 11 id. — Fabas, de 12'50 á 13 id. — Fabons, de 13 á 13'50 id. — Sigrans, de 20 á 22 quartera.

Viram. — Preus una mica elevats; ous, de 80 á 85 céntims dotzena. — P.

7 Abril 1897.

NOVAS MÁQUINAS

PERA

MOLDRE OLIVAS,

AB PATENT D' INVENCIO
PER 20 ANYS,
de

Marcelino SALVATELLA

CONSTRUCTOR.

Tortosa.

Despinyoladoras y trin-
xadoras d' olivas, cinias,
bóijts, trepitjadoras de
rahims, premsas y al-
tres máquinas agrícolas
premiadas en varias ex-
posicions.

IMPORTANT AGRICULTORS.

Talpicida-Almera. Mata-taups

En forma de boletas y en pots de vidre expeném
aquet tòxich que la práctica de molts anys nos ha en-
senyat que es l' únich exterminador tant del TAUP

com de la RATA-TAUPERA vulgarment conegudas
las duas especies per TAUPS, los quals destrueixen los sembrats, tallant las arrels y fins los
tronchs com succeeix ab los ceps, causant danys de consideració als agricultors, de manera que
tots los medis empleats fins avuy dia pera destruhirlos no han donat resultat.

Lo TALPICIDA-ALMERA es l' únich medi exterminador d' aquets animals, lo més barato y segur.

¡PROBÉULO Y VOS CONVENCERÉU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rals. — Se venen en lo Despaig Central: carrer de
Xuclá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en son Laboratori-Fábrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

Mercat del Vendrell.

De garrofas n' hi hagué moltes y se 'n vengueren pocas, cotisantse al preu ferm de 5'60 pessetas lo quintá.

En quant á vins se nota calma, la qual ha motivat una petita baixa en lo preu, essent sa cotisació de 17 á 20 pessetas carga.

5 Abril 1897.

Materias primeras per adobs.

	100 ks. Ptas.
Carbonat potassa, $\frac{70}{75}$ p. % riquesa equivalent á $\frac{47}{49}$ p. % potassa pura..	50
» » $\frac{80}{85}$ p. % » » á $\frac{60}{63}$ p. % » »	66
Cloruro » $\frac{80}{85}$ p. % » » á $\frac{53}{53}$ p. % » »	32
Escorias Thomas, 16 p. % ácid fosfórich..	8'75
Fosfat cals d' os, en pols.	12'50
» » mineral en pols, $\frac{55}{60}$ p. % fosfat tribássich.	9
» » d' os, precipitat, $\frac{35}{40}$ p. % d' ácid fosfórich soluble.	28
Nitrat potassa, 95 p. % riquesa y $\frac{13}{14}$ p. % ázoe..	60
» sosa, 95 p. % » y $\frac{13}{16}$ p. % » »	32'50
Kainit, en pols.	11
Sulfat amoníach, $\frac{20}{21}$ p. % ázoe.	30
» ferro.	8
» » en pols.	10
» coure,	63'50
» potassa, $\frac{80}{82}$ p. % riquesa equivalent á 50 p. % potassa pura.	36
Superfosfat de cals mineral, $\frac{13}{15}$ p. % ácid fosfórich soluble.	9
» » $\frac{13}{17}$ p. % » »	10'50
» » $\frac{13}{20}$ p. % » »	12'50
» » os, $\frac{17}{18}$ p. % » »	14

Per partidas importants cotiso preus especials en relació á la importancia d' ellás. — AMADEO CROS.

La Cerdanya.

Ab verdader gust hem rebut la inesperada visita del periódich de noticias y defensor dels interessos de la comarca, que ab lo nom de *La Cerdanya*, veu la llum á Puigcerdá.

Quand va desapareixer *La Voz del Pirineo*, fa més d' un any; á causa d' un vorás incendi que destruhí la impremta ahont se confeccionaba; varem demostrar lo que 'ns dolia sa desaparició, per ser un dels pochs periódichs comarcals, que á nostre entendre, cumplian millor son comés. No cal dir, donchs, si 'ns alegrém de la reaparició d' un colega ceretá que ve á substituhir á aquell ab idéntich programa é iguals aspiracions, nobles y elevadas, may mesquinas.

Compti donchs, *La Cerdanya*, en tot quant puga serli útil L' ART DEL PAGÉS.

La Casa Alesan.

La acreditada casa Alesan, de Barcelona, que de tant temps ve dedicantse á la venda de guanos, adobs y sofres, nos ha enviat una circular recordantnos que ademés d' aquestos productes espend lo *mata-oidium* pera combatre la malura vella, lo *sulfat de coure* contra 'l mildiu (malura nova); aixís com també lo

Aquestos folletos, publicats pe'l PERMANENT NITRATE COMMITTEE de Londres, los reparteix gratis la Delegació Hispano-Portuguesa, Clarís, 96, Barcelona, solsament sent la demanda dels mateixos al Delegat.

EL PERMANENT NITRATE COMMITTEE no vend ni disposa de nitrat, y sos desitjos son no intervindre en operacions mercantils. Però, está á disposició dels interessats pera suministrarlos quantos datos desitjin sobre preus, fletes, expendedors y demás antecedents necessaris pera 'l comers del nitrat de sosa.

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGACIÓ HISPANO-PORTUGUESA.

¿Quína quantitat de nitrat de sosa (salitre de Xile) necessitan los diferents cultius y en quína época del any convé aplicar aquest adob? La importancia del nitrat de sosa en la horticultura y jardineria. Per lo Dr. D. Maximiliá Weitz, secretari de la Delegació *Der Vereinigten Salpeter-Producenten*.

Lo nitrat de sosa en agricultura. — Son empleo en lo cultiu del cep. Per lo Dr. D. L. Grandeau, director de la Estació Agronómica del Est, Fransa.

«L' empleo del nitrat de sosa en los diferents cultius» acompanyat d' una ressenya sobre «la nutrició de la planta segons los moderns coneixements.» Conferencia donada per l' enginyer D. Mariano Capdevila y Pujol, delegat á Espanya y Portugal del PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

PERMANENT NITRATE COMMITTEE

DELEGAT EN ESPANYA Y PORTUGAL:

D. Mariano Capdevila y Pujol.

Clarís, 96, Barcelona.

sofre sulfat, la esteatita cúprica, lo mata-oidium sulfat, la sulfatina y lo polvo catalá, pera combatre simultáneament una y altre malura.

La formalitat de la casa 'ns estalvia de recomanarla als que la coneixen y serveix de reclam y estimul pera 'ls que no hi han tractat may, á fi de que puguin servirse'n ab tota confiança.

Verdadero Sarrianés.

Agrahim la visita del quizenari que porta 'l nom ab que encabessém aquestes ratllas. Segons diu, será defensor del imperi de la veritat, del predomini de la justicia y del progressiu desentrotlló de Sarriá. Per la mostra se veu que sos propòsits corresponen á las seuas manifestacions.

Comensa á donar per folletí la novela catalana de Fernando Girbal, premiada per la Associació Literaria de Girona en son certámen XXII y titulada *Ángela*.

Saludém al nou colega *Verdadero Sarrianés*, esperant trobar ocasions pera reiterarli nostres oferiments d' avuy, que son: bon companyerisme y perfecta unitat de miras, com podrà veure d' aquí en devant.

MERCATS.

Barcelona: *Dilluns*. Manlleu, S. Climent de Llobregat, S. Martí de Provensals.—*Dimars*. Argensola, Caldas de Montbuy, Vich, Calaf.—*Dimecres*. Igualada, Sant Celoni, Tarrassa, Torelló (S. Feliu), Vilanova y Geltrú.—*Dijous*. Castellfullit de Riubregós, Granollers, Manresa, S. Sadurni de Noya, Voltregá (S. Hipòlit).—*Divendres*. Argensola, Besora (S. Quirse).—*Dissapte*. Igualada, Mataró, Sabadell, Vich, Vilafranca del Panadés, Calaf.—*Diuenje*. Arenys de Mar, Artés, Canet de Mar, Cardedeu, Castellví de la Marca, Castellví de Rosanes, Centellas (Sta. Coloma), Corbera, Esparraguera, Estany (Sta. Maria), Manresa, Martorell, Mollet, Moyá, Piera, Ripoll, Riudevillles (S. Pere), Roda, Rubí, S. Feliu de Codinas, Sant Quintí de Mediona, Tarrassa, Bruch, Collbató, Masnou, Montmaneu, Sallent, Sentmenat.—*Extraordinaris*. Cabrera de Mataró, 2 novembre.—Malgrat, 17 juliol. Sitges, 15 y 30 de cada mes.—Los dimars y dimecres de cada setmana hi ha mercat de bestiar á Barcelona.

Girona: *Dilluns*. Olot, Sta. Coloma de Farnés, Torroella de Montgrí.—*Dimars*. Besalú, Hostalrich, Palamós, Castelló de Ampurias.—*Dimecres*. Amer, Banyolas, Cassá de la Selva, Verges.—*Dijous*. Figueras, Massanet de la Selva, Palafrugell, Vidreres.—*Divendres*. La Bisbal, Olot.—*Dissapte*. Girona.—*Diuenje*. Anglès, Arbúcies, Bagur, Blanes, Calonge, La Escala, Llagostera, Port de la Selva, Puigcerdá, Rupiá, S. Hilari, Tortellá, Caldas de Malavella, Ripoll, Camprodon.—*Extraordinaris*. Calonge, lo 28 de juliol y 10 de novembre. S. Llorens de la Muga, 27 setembre.

Tarragona: *Dilluns*. Creixell, Reus, Sta. Coloma de Queralt.—*Dimars*. Arbós, Cornudella, Montblanch, Tarragona.—*Dimecres*. Amposta, Valls, Vilaplana.—*Dijous*. Vendrell, Espluga de Francolí.—*Divendres*. Cornudella, Montblanch, Tarragona.—*Dissapte*. Valls.—*Diuenje*. Sarreal, Selva (la), Valls, Vendrell, Espluga de Francolí.

Lleyda: *Dilluns*. Lleyda, Tárrega, Tremp.—*Dimars*. Cervera, Palau d' Anglesola, Seu de Urgell, Sort y Solsona.—*Dimecres*. Balaguer, Pons, Mollerusa y Pobla de Segur.—*Dijous*. Agramunt, Bellver, Lleyda, Tárrega, Vilaller.—*Divendres*. Cervera, Seu de Urgell, Torá y Solsona.—*Dissapte*. Balaguer, Gerri, Isona.—*Diuenje*. Agramunt, Albi, Albagés, Arbeka, Artesa de Segre, Bellpuig, Bellver, Cabó, Esterri de Aneó, Guimerá, Guixes, Manresana, S. Llorens de Morunys, Organyá.—Lo dia 15 de cada mes, hi ha mercat de bestiar, á Lleyda.

IMPREMTA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.

ALS SUSCRIPTORS DE L' ART DEL PAGÉS

La Administració d' aqueix periódich recorda als seus abonats que están en descubiert, se serveixin saldar comptes y posarse al corrent de la anyada, ja siga directament á la sucursal, carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria, ó per medi de sellos de 0'15 cts., remesos en carta al carrer de la Primpessa, n.º 11, Barcelona.

TURTOS
DE
COCO Y LLINOSA
en cocas y en farina
PER ALIMENT
DEL BESTIAR
y tot lo que tinga
relació ab la
AGRICULTURA
Dirigirse al
CONSULTORI-MOSTRARI
AGRÍCOLA
Primpessa, 12, entressol,
BARCELONA.

PETITA CORRESPONDENCIA.

Barcelona.	E. B.	Pagat 1897.	Barcelona.	M. de M.	Pagat 1897.
"	— F. C.	" "	"	— A. R.	" "
"	— T. B.	" "	Barcelona.	— A. G.	" "
"	— R. B.	" "	Mataró.	— R. de F.	" "
"	— J. B.	" "	Manresa.	— M. C.	" "
"	— R. O.	" "	Rubí.	— J. T.	" "
"	— J. R.	" "	Sant Quirse de Besora.	— D. D.	" 96-97.
"	— P. A.	" "	Sant Joan de Palamós.	— M. G.	" "
"	— M. B.	" "	Sant Feliu de Llobregat.	— S. D.	" "
"	— B. V.	" "	Sant Martí Surroca.	— J. G.	" "
"	— L. de B.	" "	Vall-llobrega.	— J. T.	" "
"	— F. L.	" "			